

I'VE GOT THE
WHOLE WORLD
IN MY HANDS

CAMP SPORTS

Tablets of Contents

Part I: Murder

Murder.....	2
The Value of Life.....	2
What is murder (Challenge #1).....	4
Death Penalty (Challenge #2).....	5
Suicide.....	9
Euthanasia.....	11
Kiddush Hashem.....	12

Part II: Don't Stand Idly By

Don't stand idly by.....	14
Guilty bystander: what and why?	14
Danger Zone.....	15
The Mitzvah Expanded (Challenge #3).....	15
The Pursuer.....	16
The obligation for self and other defense.....	16
How far does that right extend.....	17
Abortion.....	17
Rebuke	19
Getting involved in other people's business.....	19
Accepting Rebuke (Challenge #4).....	20

Part III: Embarrassing Others

Embarrassing Others.....	21
--------------------------	----

Camp Sports Learning Group (LG) Competition

Throughout this unit, there will be "Challenges" for which your learning group can earn points in the LG Competition. Look for the "Challenge" Icon (see legend to the right) for opportunities to earn points for your learning group. The learning directors will keep track of how many points your learning group has. At the end of the unit, there will be a major competition..

The team with the most points will win a prize to be announced in camp.

Find these icons:

= Discussion

= Challenge

= Further
Reading

Part I: Murder

לא תרצח

Discussion

Why does almost every society say that it is wrong to murder?

The Value of Life

Talmud Sanhedrin 37a

Adam HaRishon (the first human) was created alone to teach us that one who destroys one life is as if he has destroyed an entire world, and one who preserves one life is as if he has preserved an entire world.

סנהדרין לו.

לפיכך נברא אדם יחידי, ללמדך שכל המאבד נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו איבד עולם מלא, וכל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא.

Alei Shur, Vol. II, p. 71

The uniqueness and individuality of Adam HaRishon (the first human) has not been lost amongst his descendants. Every person is still unique just like Adam, and each person is an entire world. The existence of billions of people does not detract from the individuality of each one of them. The Mishna (Sanhedrin 37a) continues: "[The fact that Adam was created alone] teaches the greatness of Hashem in that He fashioned every person in the mold of Adam HaRishon yet no two are exactly alike." Every person is a one-time creation. Everyone must internalize the following: I, with my strengths and inclinations, my face and my talents, am unique in the whole world that exists now, and in generations past there was no one like me, and for all eternity there will never be another person just like me! With this knowledge, I can be sure that Hashem has sent me to this world for a unique purpose that no one else can ever fulfill - just me!

עלי שור, חלק ב', עמוד עא

היחידות של אדלר לא נאבדה לזרעו עם ריבוי בני אדם. עדיין כל אחד ואחד מבני האדם יחידי הוא כמו אדלר, וכל אחד עולם מלא כמוהו. המצאם של מיליארדי בני אדם אינה פוגעת כלל ביחידותו של כל אחד מהם. המשנה ממשיכה שם: "ולהגיד גדולתו של הקדוש ברוך הוא, שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד - כולן דומין זה לזה, ומלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון - ואין אחד מהן דומה לחברו!" כל אדם בריאה חד פעמית, וידע זאת כל אדם: אני עם כוחי ותכונותי, פרצוף פני וסגולות נפשי יחידי בעולם, בין כל החיים עכשו אין אף אחד כמוני, בדורות שעברו לא היה כמוני ועד סוף כל הדורות לא יהיה כמוני! ואם כך בודאי הקצה שלחני לעולם בשליחות מיוחדת ששום אחר אינו יכול למלאותה, רק אני בחד פעמיותי!

Rav Sa'adiah Gaon, Emunos V'Deos 3:2

Hashem gave us each a neshama (soul). Our purpose in this world is to perfect and uplift that neshama.....When a murderer takes a life, he severs the neshama of the victim from his body. The victim can no longer perfect his neshama and fulfill the task Hashem gave him in this world. The murderer has thus robbed the victim of his life's true purpose.

TO DO LIST

Michtav M'Eliyahu, Vol. 4, p. 89

"Anyone who preserves one soul from the Jewish people is as if he has preserved the whole world..." Why is this so? We have explained that everyone has his part in sanctifying Hashem's name in this world, and each person is unique in this manner since no two people's thoughts and inclinations are the same. It is from the combination of everyone and everything that a beautiful picture of Hashem's glory is painted. Thus every person is really like an entire world since without that one individual the world could not be put together properly.

מכתב מאליהו, חלק ד, עמוד פט

"כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא" למה? כבר בארנו שכל אחד יש לו חלקו בקידוש השם בעולם הזה וכנגדו חלקו בעולם הנצחי, וכל אחד יחיד ומיוחד במינו, כי תכונות ודעות האחד אינן דומות לשני, ומכולם יחד מצטרפת תמונה גדולה ונפלאה של קידוש השם של כל הבריאה כולה, והיא גילוי צירוף שמותיו של הקב"ה. ממילא נפש אחת מישראל בתוכנה היא ממש עולם מלא, כי מבלתה לא היתה יוצאת לפועל ההצטרפות המלאה כתיקונה.

Discussion

These sources all seem to mention one common theme: every person is unique, full of potential, and plays a necessary role in creation.

The same is true in camp.

**What unique skills, talents, and interests do you have?
How will you showcase your talents in camp?**

What is murder: Classifying different acts

Shemos 21:12-13

One who strikes a man so that he dies, shall surely be put to death. But for one who did not lay in ambush and Hashem had caused it to come to his hand, I shall provide you a place to which he should flee.

Rambam Hilchos Rotzeach 2:1-2

Anyone who kills another person with his hands, for example he stabs him with a knife or hits him with a heavy rock, or strangles him, or burns him, since it was **he** who actually killed him, the murderer would be liable for the death penalty in court. However, one who hires a killer or sends a servant to kill or ties up the victim in front of a lion or other wild animal, these people are all considered murderers and would be obligated death in the Heavenly court, but they do not receive the death penalty.

שמות כא:יב יג

מכה איש נמת מות יומת: ואשר לא צדה והאליהם אנה לידו ושמתני לה מקום אשר ינוס שמה:

רמבם הל' רוצח ב:א ב

כל ההורג חברו בידו כגון שהכהו בסייף או באבן הממיתה, או שחנקו עד שמת, או שרפו באש, הואיל והרגו מכל מקום הוא בעצמו הרי זה נהרג בבית דין. אבל השוכר הורג להרוג את חברו, או ששלח עבדיו והרגו, או שכפת חברו והניחו לפני הארי וכיוצא בו והרגתו החיה, וכן ההורג את עצמו, כל אחד מאלו שופך דמים הוא ועון הריגה בידו וחייב מיתה לשמים ואין בהן מיתת בית דין.

Artscroll Chumash, p. 929

Whenever someone takes a life, there are four general possibilities: a) If the act was accidental to the degree that the perpetrator was blameless, he is absolved of responsibility; b) if the act was unintentional, but with a clearly defined degree of carelessness, the perpetrator is exiled to a city of refuge; c) if the circumstances of an intentional killing were such that the court cannot carry out the death penalty, or if there was a high degree of negligence – what the Sages call “unintentional but close to intentional” – the sin is too grave to be absolved by exile; d) if the killing was intentional and the killer was properly warned and his act witnessed he is liable for execution by the court

What is Murder: Challenge

BASED ON THE ABOVE SOURCES, WRITE YOUR RESPONSES TO THE FOLLOWING QUESTIONS ON A NOTE CARD.
YOUR ADVISER WILL TURN IN THE NOTE CARD FOR A CHANCE TO WIN POINTS.

1. What factor does the Rambam use to distinguish between categories (c) and (d) in the box above?
2. What would be the verdict and punishment in the following cases **and why**?
  - a. One who ties someone up and leaves him to starve is...
  - b. One who ties someone up and leaves him in a place where extreme cold or heat will eventually come and kill him is...
  - c. One who throws a stone against a wall and it bounces back and kills is...
  - d. One who throws a rock up in the air and it falls to the sides and kills is...
  - e. One who pushes someone into a pit with a ladder and afterwards removes the ladder (while the victim is alive inside the pit) is...

Further Reading

To learn about more cases and the sources which teach these laws, see Rambam Hilchos Rotzeach 2:3, 3:1-13.

The Death Penalty

ארבע מיתות בית דין

Makkos 1:10

A Sanhedrin (Jewish court) which executed a criminal once in 7 years is considered to be damaging. Rabbi Elazar ben Azaryah says, "once in every 70 years." Rabbi Tarfon and Rabbi Akiva say, "If we would be on Sanhedrin, no one would ever be executed." Rabban Shimon ben Gamliel says, "They too would be increasing the spilling of blood throughout Israel."

מכות א':

סנהדרין ההורגת אחד בשבוע נקראת חובלנית רבי אלעזר בן עזריה אומר אחד לשבעים שנה רבי טרפון ורבי עקיבא אומרים אילו היינו בסנהדרין לא נהרג אדם מעולם רבן שמעון בן גמליאל אומר אף הן מרבין שופכי דמים בישראל:

Discussion

From this Mishnah, what do you think is the Jewish perspective on the death penalty?

The necessary ingredients: What is needed in order to give the death penalty?

BaMidbar 35:30

For any murderer, according to the testimony of witnesses will he be killed, but a single witness cannot testify against a person regarding death.

במדבר לה:ל

כָּל־מִקְּהֵל־נַפְשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־הָרוֹצֵחַ וְעַד אֶחָד לֹא־יִעָנֶה בְּנַפְשׁ לְמוֹת:

Rambam Hilchos Sanhedrin 12:2-3

Both a Torah Sage and an ignorant person need a warning (התראה) since this is the way to distinguish between intentional criminals and accidental violators. How is the "warning" done? The witnesses say to the would-be criminal, "Stop, don't do this crime because it carries with it the death penalty." If [the would-be criminal] is quiet, nods his head, or even says "I know," he still will not get the death penalty unless he says, "On this condition I'm committing the crime." He must commit the crime within a few seconds (תוך כדי דבור) of receiving the warning.

If the warning met all the necessary criteria, then the judges would begin to intimidate the witnesses [by telling them the severity of capital cases] ...If they continued, each witness would be interrogated with investigative and circumstantial questions (חקירה ובדיקה) (see Rambam Hilchos Edus 1:4-6).

רמב"ם הל' סנהדרין יב:ב ג

אחד תלמיד חכם ואחד עם הארץ צריך התראה שלא ניתנה התראה אלא להבחין בין שוגג למזיד שמא שוגג היה, וכיצד מתרין בו? אומרים לו פרוש או אל תעשה שזו עבירה היא וחייב אתה עליה מיתת בית דין או מלקות, אם פירש פטור, וכן אם שתק או הרכין בראשו פטור ואפילו אמר יודע אני פטור עד שיתיר עצמו למיתה ויאמר על מנת כן אני עושה ואזכ יהרג, וצריך שיעבור ויעשה תיכף להתראה בתוך כדי דיבור, אבל אחר כדי דבור צריך התראה אחרת, ובין שהתרה בו אחד מן העדים ובין שהתרה בו אחר בפני עדים אפילו אשה או עבד אפילו, שמע קול המתרה ולא ראהו ואפילו התרה בעצמו הרי זה נהרג. אמרו העדים היתה לו התראה ומכירין אנו אותו מאימין בית דין עליהן. אם עמדו בדבריהן מכניסין את הגדול שבעדים ובודקים אותו בדרישה וחקירה כמו שיתבאר בהלכות עדות.

All shapes and sizes: What are the four different death penalties?

Mishnah, Sanhedrin 7:1

Beis Din had four types of death penalties: stoning, burning, beheading, and strangulation.

משנה סנהדרין ז:א

ארבע מיתות נמסרו לבית דין סקילה שרפה הרג וחנק.

Mishnah, Sanhedrin 6:4

The place for stoning was two stories tall. One of the witnesses would push [the criminal] off. If he was face down, he would be turned over [to face upward]. If he died from the fall, they would have fulfilled the obligation for stoning, but if not, the second witness would take a stone and set it on his heart. If he died from this, they would have fulfilled the obligation for stoning, but if not, his stoning would be done by all of Israel, as it says, "The hands of the witnesses will be against him first, and the hands of the nation last."

משנה סנהדרין ו:ד

בית הסקילה היה גבוה שתי קומות אחד מן העדים דוחפו על מתניו נהפך על לבו הופכו על מתניו אם מת בה יצא ואם לאו השני נוטל את האבן ונותנה על לבו אם מת בה יצא ואם לאו רגימתו בכל ישראל שנאמר'יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרונה!'

Mishnah, Sanhedrin 7:2

The procedure for those being burned was that he was immersed in manure up to his knees and a coarse scarf inside a soft one was wrapped around his neck. One witness would pull one side of the scarf and the other witness the other side until he opened his mouth. Then they would pour molten metal down his throat until it reached his bowels and burned his intestines. Rabbi Yehudah says, if he would have died by their hands [this way], they would not have fulfilled the obligation of burning. Rather, they should forcibly open his mouth using pincers and then they pour in the molten metal.

משנה סנהדרין ז:ב

מצות הנשרפין היו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שפותח את פיו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו רבי יהודה אומר אף הוא אם מת בידם לא היו מקיימין בו מצות שרפה אלא פותחין את פיו בצבת שלא בטובתו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו.

Mishnah, Sanhedrin 7:3

The procedure for beheading was to cut off his head with a sword just like the government does. Rabbi Yehudah says, this is a hideous method; rather, they would rest his head on a block and cut it off with an axe. The Sages responded to him that there is no more hideous a death than that.

משנה סנהדרין ז:ג

מצות הנהרגים היו מתיזין את ראשו בסייף כדרך שהמלכות עושה רבי יהודה אומר גיוול הוא זה אלא מניחין את ראשו על הסדן וקוצץ בקופיץ אמרו לו אין מיתה מנוולת מזו.

Mishnah, Sanhedrin 7:3

The procedure for those getting strangulation was to immerse him in manure up to his knees and put a coarse scarf inside a soft one wrapped around his neck. One witness would pull this way and the other witness would pull the other way until his soul departed.

משנה סנהדרין ז:ג

מצות הנחנקין היו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שנפשו יוצאה.

Extras: What extra-judicial powers exist for when the death penalty can't be given?

Rambam Hilchos Rotzeach 2:4-5

All those murderers who could not get the death penalty in Sanhedrin, if the king wants to put them to death by royal decree for the benefit of society, he has the right to do so. So too, if the Sanhedrin sees that it is proper to put them to death as an emergency measure or that the times require it, they have the right to administer the death penalty as they see fit.

If the king does not kill them and the needs of the time do not demand their death, the court would beat the offenders and imprison them for many painful years in order to frighten and terrify other wicked people, so would-be criminals won't say, "I will arrange to kill my enemy in a roundabout way like so and so, and then I won't be punished."

רמב"ם הל' רוצח ב:ד ה

וכל אלו הרצחנים וכיוצא בהן שאינן מחוייבים מיתת בית דין אם רצה מלך ישראל להרגם בדין המלכות ותקנת העולם הרשות בידו, וכן אם ראו בית דין להרוג אותן בהוראת שעה אם היתה השעה צריכה לכך הרי יש להם רשות כפי מה שיראו.

הרי שלא הרגם המלך ולא היתה השעה צריכה לחזק הדבר הרי בית דין חייבין מכל מקום להכותם מכה רבה הקרובה למיתה ולאסור אותן במצור ובמצוק שנים רבות ולצערן בכל מיני צער כדי להפחיד ולאיים על שאר הרשעים שלא יהיה להם הדבר לפוקה ולמכשול לבב ויאמר הריני מסבב להרוג אויבי כדרך שעשה פלוני ואפטר.

Rambam Hilchos Rotzeach 4:8

A murder case in which there were not two witnesses seeing the crime together, or in which there were two witnesses but not a proper warning...all these murderers are confined to a narrow cell and given small amounts of bread and water so their stomachs shrink, then they are fed barley until their stomach splits.

רמב"ם הל' רוצח ד:ח

ההורג נפשות ולא היו שני העדים רואין אותו כאחת אלא ראהו האחד אחר האחד, או שהרג בפני שני עדים בלא התראה, או שהוכחשו העדים בבדיקות ולא הוכחשו בחקירות, כל אלו הרצחנים כונסין אותן לכיפה ומאכילין אותן לחם צר ומים לחץ עד שיצרו מיעיהן ואחר כך מאכילים אותן שעורים עד שכריסם נבקעת מכובד החולי.

Challenge: The Death Penalty in review

BASED ON THE ABOVE SOURCES, WRITE YOUR RESPONSES TO THE FOLLOWING QUESTION ON A NOTE CARD. YOUR ADVISER WILL TURN IN THE NOTE CARD FOR A CHANCE TO WIN POINTS.

Calculate the following equation (**one step at a time**)

- # of witness needed for death sentence
- + # of different death penalties
- × # of years for 1 death sentence given to be a damaging court for to R' Elazar
- ÷ # of stories high the stoning platform was
- + # of death penalties involving manure

A deeper appreciation: What is the rationale behind the Torah approach to the death penalty?

Devarim 17:7

The hand of the witnesses shall be upon him first to put him to death, and the hand of the entire people afterward, and you shall remove the evil from your midst.

דברים יז:

יָד הַעֲדִים תִּהְיֶה בּוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה לְהַמִּיתוֹ וְיָד כָּל־הָעָם בְּאַחֲרֹנָה וַיִּבְעֲרֶתָ הָרָע מִקִּרְבְּךָ.

The Living Law (Torah.org)

Rabbi Osher Chaim Levine

Capital Punishment: Courting Death

The Beth Din, Jewish court of law was the arbiter of justice. In all matters, it could not shirk from its obligations. That meant, even to use capital punishment. Still, this was hardly an ideal situation. Rigorous investigations and testimony were in place beforehand. The death penalty was certainly never glorified. In fact, the Talmud concedes that a Jewish court that executed once in 7 years, and according to another opinion, once in 70 years, was labeled a "murderous court."

Typically, the court sentence in other societies serves a number of functions. It acts as a deterrent against the crime; it is society's revenge against the criminal for the offence; it is punishment for the offender's infraction; and finally it can be construed as reparations for, or reformation of, the said perpetrator. It comes as somewhat of a surprise to discover that the Jewish Beth Din does not set out to achieve any of these aforementioned objectives.

A Jew humbly realizes how justice lies outside his grasp. It is up to the Master of the Universe to administer justice and to sort out the reward or punishment for his creatures. Thus, not only is man's input not necessary but it is also unhelpful. Here, man is way out of his league. Is it at all possible for a human court to fathom the mind of the criminal? Are they privy to the thoughts of his heart? Do they know his background and frame of mind? What about an absolute clarity of all the circumstances to the crime?

The charter of a Jewish court is primarily instituted to take action – where humanly possible – to remedy the situation when what is holy becomes desecrated, where what is pure becomes sullied. Rabbi Eliyahu Dessler explains how its intervention comes to redress the balance. Think of it as the necessary steps at "damage-control". The Jewish court is entrusted with the mission "to get rid of the evil within your midst".

The impact of witnessing a wrong for the very first time provokes a reaction of shock and abject horror. The second occasion, however, is less dramatic. The third time, the onlooker begins to adopt an attitude of resignation. And thereafter, it becomes tolerated and even the development of spiritual numbness to the gravity of the crimes. Consequently, the two witnesses at the scene testifying to the crime were the most "at risk" from their exposure to this defiance; the ones most likely to be desensitized to the violation of G-d's Name. Accordingly, they had to play an active hand as the first ones to implement the Beth Din's death penalty, to expel the "evil" that may lurk within them; the evil which if not ejected might take root within their midst and that of their community. Never an ideal resolution, the lamentable nature of capital punishment was nevertheless a necessary step in the bid to recapture the sacred nature of every mitzvah that dare not be debased.

Where sin is rampant within every rank, where society has become so clueless of the far-reaching negative influence of sin, Beth Din cannot achieve this goal. Thus, where the loss of sanctity cannot be meaningfully reinstated, capital punishment would obviously prove an ineffective solution. In such circumstances were a Beth Din to kill once in 7 or 70 years without a direct consequence of this having a positive, beneficial influence of the Jewish people, such an institution was termed a "murderous court".

Discussion

In modern times, especially during the teenage years, we are challenged to be true to our Jewish selves. Based on Rav Dessler's rationale in the article, what can we do nowadays to make sure we keep our sensitivities?

Igros Moshe, Choshen Mishpat II, Siman 68

The Torah assigns the death penalty for very serious crimes, such as murder and kidnapping and others. However, this is not out of hatred for the criminals or for fear of the stability of the world, for Hashem can manage the world on his own (see Bava Metzia 83b). Rather, it is to educate people so they know the seriousness and gravity of these crimes and not violate them.

אגרות משה, חושן משפט (ב) ס' סח

בעצם נאמרו בתורה עונשי מיתה לעבירות החמורות מאד כרציחת נפש אדם, ומיני גניבת אדם, ומיני עריות, ועל אחד שעובד עבודה זרה שהוא לשמש ולירח ולעץ ולאבן וכדומה שאז הוא מופקר לעשות כל מה שבלבו ממיני נבלות ואכזריות שבעולם שיבדו הרשעים לטובת עצמם, אבל לא היה זה מצד שנאה לעושי דבר הרע ומצד יראה לקיום העולם דעל זה איתא (בגמ' זמ אג לזב) "יבא בעל הכרם ויכלה את קוצו" והלכה כן כדפסק הרמ"ם וכל הפוסקים, אלא הוא שידעו האינשי חומר האיסורים אלו ולא יעברו על זה.

Further Reading

To learn more about the pre-requisites for giving the death penalty, how it was given, the extra-judicial powers, and the rationale of the death penalty, scan the following code to listen to an audio shiur about the topic.

Suicide

Discussion

It was the winter of 2009 and Dovi's brigade was going into Gaza for a battle. Just before deploying, Dovi's commander finished his speech with the following instructions: "You must remember that at all costs you cannot allow yourself to be taken captive by the enemy, even if it means taking your life. Don't forget the last grenade you must keep for yourself!" Dovi's commander was not the only one to give similar instructions to his soldiers. After the military campaign, many soldiers asked the Gedolim (Rabbis) if following these instructions was in accordance with halacha (Jewish law).

What would you say?

The words of our Sages

Radvaḥ on Rambam Hil Sanhedrin 18:6

The soul of a man is not his own possession. Rather, it belongs to Hashem as it says (Ezekiel 18:4) "The souls are Mine." [Thus] a person is not allowed to kill himself.

רד"ב על הרמב"ם הל' סנהדרין יח:ו

אין נפשו של אדם קניינו אלא קנין הקב"ה, שנאמר (יחזקאל יח:ד) "הנפשות לי הנה". ... אין אדם רשאי להרוג את עצמו.

Medrash Rabbah Bereishis 34:13

"The blood of your souls I will demand..." (Bereishis 9:5). This includes someone who kills himself. Even King Shaul?!? No, the Torah excludes this case.

King Shaul stabs himself with his sword.

מדרש רבה בראשית לד:יג

"אך את דמכם לנפשותיכם אדרוש וגו'" אך להביא את החונק עצמו, יכול שאול? תלמוד לומר 'אך'!

Veha'arev Na, p. 43 (R' Zilberstein)

A summary of 6 opinions on King Shaul's suicide

1. A person may kill himself to avoid torture
2. A person may never kill himself for any reason, and Shaul acted inappropriately
3. A person may kill himself to save others' lives
4. Only Shaul was allowed to kill himself since a prophet told him he would surely die that day
5. A person may kill himself only to prevent a desecration of Hashem's name
6. A person may kill himself only to avoid a test of faith that he cannot endure

והערב נא, עמוד מג (ר' זילברשטיין)

נמצא לסיכום (דעות על שאול המלך)

- א. מותר לאדם החושש מייסורים קשים למסור עצמו למיתה (צ"ב בשם האורות חיים)
- ב. אסור ושואל שלא ברצון חכמים עשה (מובא בבדק הבית)
- ג. מותר דוקא כשיש לפיקוח נפש לאחרים (יש"ש)
- ד. מותר היה לשאול להרוג עצמו מאחר ונביא הודיעו שלמחרת כבר לא יהיה (שיירי כנסת הגדולה)
- ה. אסור לחולה ליטול את חייו אלא אם כן יש בזה חילול שם שמים (מתנות כהונה)
- ו. אסור לאדם להרוג את עצמו אלא אם כן חושש שלא יעמוד בנסיון (דעת זקנים)

The Response from the Gedolim (Rabbis)

Veha'arev Na, p. 45 (R' Zilberstein)

I do not see any reason to permit suicide in this case, since the act might be permissible only according to the first opinion but all the other opinions would argue that it is forbidden.

והערב נא, עמוד מג (ר' זילברשטיין)

אינני רואה היתר להתאבד משום שההיתר קיים לכאורה רק לפי השיטה הראשונה ושאר השיטות חולקות על היתר זה.

Euthanasia (mercy killing)

Discussion

A heart doctor in Israel posed the following question to one of the Gedolim (Rabbis): An elderly man in whom he had placed an ICD (implantable cardioverter-defibrillator), a device which monitors the heart and gives a shock to treat life-threatening disruptions in the heart beat, approached the doctor and said, "I'm sick of life. I won't go so far as to kill myself, but when my time comes, I'm ready to go. I don't want a device that will keep me alive any longer than necessary." The doctor asked if he was allowed to deactivate the ICD.

What would you say?

Every moment of counts

Pirke Avos 4:22

[Rabbi Yaakov] used to say: Better one hour of repentance and good deeds in This World than the entire life of the World to Come; and better one hour of spiritual bliss in the World to Come than the entire life of This World.

פרקי אבות ד:כב

הוא היה אומר יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא ויפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה:

Tur, Orach Chayim 329:4

Even if the person was found crushed [in the rubble] and could only live a few more moments, we still [violate Shabbos] by removing the stones to extend his life.

טור אורח סימן שכט:ד

ואפילו מצאנוהו מרוצץ שאינו יכול לחיות אלא לפי שעה מפקחין ובודקין עד חוטמו.

The end of life: the fine line between active and passive

Rambam Hilchos Rotzeach 2:7-8

Whether one kills a healthy person, a sick person, or even someone on his deathbed, he is a murderer liable for the death penalty.

רמב"ם הל' רוצח ב:ז ח

אחד ההורג את הבריא או את החולה הנוטה למות, ואפילו הרג את הגוסס נהרג עליו.

Rama, Yoreh Deah 339:1

It is forbidden to cause death to happen sooner. For example one who is on his death bed for an extended period and his soul is not able to depart, it is forbidden to move him or to put the keys to the shul under the pillow [to enable the soul to depart]; however, if there is something preventing the soul from departing, for example a loud noise nearby such as wood cutting, it is permissible to stop it since this is not considered doing something actively, rather removing an impediment.

רמ"א י"ד שלט:א

אסור לגרום למת שימות מהרה, כגון מי שהוא גוסס זמן ארוך ולא יוכל להפרד...לא יזיזו ממקומו. וכן אסור לשום מפתחות ב"ה תחת ראשו, כדי שיפרד. אבל אם יש שם דבר שגורם עכוב יציאת הנפש, כגון שיש סמוך לאותו בית קול דופק כגון חוטב עצים...מותר להסירו משם, דאין בזה מעשה כלל, אלא שמסיר המונע.

Igros Moshe Choshen Mishpat II #73:1

For patients for whom the doctors realize that there is no hope of living or of removing the pain, but there is medicine that will elongate their life with the pain-filled status quo, it is permissible not to administer such medicine and leave the patients as they are. To give them any medicine which would kill them or do to any act that would shorten their lives, even one moment, is considered murder. Rather, one can be passive (שב ואל תעשה). However, if there is a medicine that will reduce the pain and suffering and won't shorten their lives even a little, it must be given.

אגמ חזמ חב ס' עגא:

ובאינשי כגג שהרופאים מכירין שאא לו להתרפאות ולחיות, ואף לא שיחיה כמו שהוא חולה בלא יסורין אבל אפשר ליתן לו סמי רפואה להאריך ימיו כמו שהוא נמצא עתה ביסורין, אין ליתן לו מיני רפואות אלא יניחום כמו שהם, כי ליתן להם סמי רפואה שימות עליו וכן לעשות איזה פעולה שיגרום לקצר אפילו לרגע אחת הוא בחשיבות שופך דמים, אלא שיהיו בשב ואל תעשה, אבל אם איכא סמי מרפא שיקילו היסורין ולא יקצרו אף רגע מחייו צריך לעשות כשעדיין אינו גוסס.

Response from the Gedolim

Response from Rabbi Y.S. Elyashiv (Veha'aerev Na p. 159)

Had the sick patient originally objected to the pacemaker due to his terrible pains, we would not have forced him to have it inserted. Since his suffering is unbearable, he is not obligated to insert the machine that will keep him alive and prolong his suffering. He is allowed to passively (שב ואל תעשה) refrain from putting in the pacemaker. However, once the pacemaker was already inserted, it is forbidden to remove it or turn it off since that is actively taking a step towards ending life.

והערב נא עמוד קנט

אילו החולה היה מתנגד מראש להתקנת המכשיר, בגלל יסוריו הקשים, לא היינו כופים אותו להתקינו, כי מאחר וייסוריו קשים אין הוא חייב להתקין מכשיר שיחיה אותו, ויארך את יסוריו, ומותר לו להימנע מלהתקין את המכשיר בשב ואל תעשה! אבל לאחר שהמכשיר כבר הותקן, אסור לנו לכבות המכשיר, כי כבוי הוא מעשה בידיים של איבוד חיים.

Further Reading

See Igros Moshe Choshen Mishpat Vol. II, #73-75; Tiferes Yisrael, end of Yoma Boaz #3; Encyclopedia of Jewish Medical Ethics pp. 1046-1077

Kiddush Hashem

יהרג ואל יעבור

Vayikra 22:32

You should not desecrate My holy Name; I should be sanctified among the Children of Israel; I am Hashem Who sanctifies you.

ויקרא כב:לב

וְלֹא תִחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קְדוֹשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְקֻוֹק מְקֻדָּשָׁם:

Sanhedrin 74a

All sins in the Torah if someone is forced to violate them or be killed, he should violate them, except idol worship, illicit relations, and murder. Where do we know [one must give up his life rather than commit] murder? It is logical, just like the case that came to Rava: A man said that the ruler of the city told me to kill someone or else he'll kill me. [Rava] responded, "You should allow yourself to die rather than kill because who says that your blood is redder, maybe his blood is redder."

Rashi, Sanhedrin 74a

It is logical that one should not murder another person [to save his life] since in this case there are two terrible things occurring: a) the loss of life and b) the crime of murder. If he were to sacrifice his life there is only one terrible thing- the loss of life. [This is logical] when we appreciate that when Hashem gave us permission to violate mitzvos in order to live (היי בהם) that was because of how precious every Jewish soul is to Hashem. So, in this case of murder since one life will be lost, why should he be allowed to commit murder since who knows if his soul is more beloved to Hashem than his friends?!?

Talmud Yerushalmi, Terumos 8:4

A caravan which was travelling and non-Jews confronted them saying, "Give us one of you and we'll kill him or else we'll kill all of you." Even if all would be killed, we do not send out one Jewish person in such a case. However, if [the attackers] mentioned a specific person like the case of Sheva ben Bichri [who rebelled against King David] they should send him out and not be killed themselves. Reish Lakish says, [this law of sending out the specified person] is only if he was already obligated to get the death penalty; Rabbi Yochanan says [the law is true] even if he was not obligated for the death penalty.

סנהדרין עד.

כל עבירות שבתורה אם אומרים לאדם עבדו ואל תהרג יעבור ואל יהרג, חוץ מעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים.... רוצח גופיה מנא לן? סברא הוא. דההוא דאתא לקמיה דרבא, ואמר ליה: אמר לי מרי דוראי זיל קטליה לפלגיא, ואי לא קטלינא לך. אמר ליה: לקטלוך ולא תיקטול מי ימר דדמא דידך סומק טפי דילמא דמא דהוא גברא סומק טפי.

רש"י (4 סברא הוא) סנהדרין עד.

סברא הוא -שלא תדחה נפש חבירו, דאיכא תרתי, אבוד נשמה ועבירה מפני נפשו דליכא אלא חדא אבוד נשמה והוא לא יעבור, דכי אמר רחמנא לעבור על המצות משום וחי בהם משום דיקרה בעיניו נשמה של ישראל, והכא גבי רוצח כיון דסוף סוף איכא אבוד נשמה למה יהא מותר לעבור -מי יודע שנפשו חביבה ליוצרו יותר מנפש חבירו -הלכך דבר המקום לא ניתן לדחות.

תלמוד ירושלמי תרומות ח:ד

תני סיעות בני אדם שהיו מהלכין בדרך פגעו להן גוים ואמרו תנו לנו אחד מכם ונהרוג אותו ואם לאו הרי אנו הורגים את כולכם אפילו כולן נהרגים לא ימסרו נפש אחת מישראל. ייחדו להן אחד כגון שבע בן בכרי ימסרו אותו ואל ייהרגו אר שמעון בן לקיש והוא שיהא חייב מיתה כשבע בן בכרי ורבי יוחנן אמר אלפ שאינו חייב מיתה.

Discussion

You saw the movie clip about the concentration camp and read some of the Torah sources. If you were there, what do you think you would have done?

Further Reading

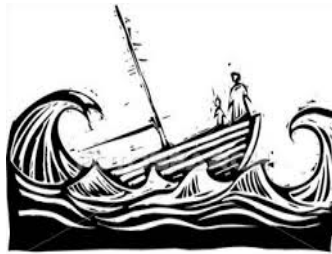
To learn more about various scenarios see Minchas Chinuch Mitzvah #296.

Part II: Don't Stand Idly By לא תעמוד על דם רעך

Guilty bystander: what and why?

Sanhedrin 73a

From where do we know that one who sees someone sinking in the water or an animal or bandits attacking him that we must save him? The Torah says, "Do not stand idly by." [Is this the correct source?!] Rather we should learn from the obligation to return a lost object (including his life), as it says, "You should return it to him." We can't learn [the obligation to rescue] from the obligation of returning a lost object because if that were our source, we'd think that only if a person can do it himself would he be obligated to save someone in danger, but the verse of "don't stand idly by" teaches that we must even exhaust all options including hiring someone else if we can't do it ourselves.

סנהדרין עג.

מנין לרואה את חברו שהוא טובע בנהר או חיה גוררתו או לסטין באין עליו שהוא חייב להצילו? תלמוד לומר "לא תעמד על דם רעך". והא מהכא נפקא? מהתם נפקא: אבדת גופו מניין? תלמוד לומר "והשבתו לו!" אי מהתם הוה אמינא: הני מילי בנפשיה אבל מיטרח ומיגר אגורי אימא לא, קא משמע לן.

Sefer HaChinuch #237

The roots of this mitzvah are known: when one saves his friend, his friend will want to reciprocate and save him. This way the world will be strengthened.

ספר החינוך רלז

שורש מצוה זו ידוע, כי כמו שיציל האחד את חברו כן חברו יציל אותו, ויתיישב העולם בכך.

Shelah, Torah Sh'bichtav, Parshas Kedoshim

We are commanded not to stand idly by watching another person's demise. The reason for this mitzvah is because all the Jewish people are guarantors for another (כל ישראל ערבים זה לזה).

שלה' תורה שבכתב פ' קדושים

שלא לעמוד על הדם, שנאמר לא תעמוד על דם רעך! טעם מצוה זו לפי שכל ישראל ערבים זה לזה.

Noam HaMitzvos #237

The Torah teaches that a Jew must strive to follow the ways of Hashem- to develop the same traits that Hashem uses when dealing with us. This is the mitzvah of והלכת בדרכיו (walking in His ways). One of the 13 Attributes of Hashem's mercy describes Hashem as חנון (compassionate). Just as Hashem is compassionate, and He hears the cries of the oppressed, so too we must be compassionate and listen to the cries of those who need assistance. When a person becomes aware that another's life is in danger, and he acts to save that life, he instills in himself Hashem's attribute of compassion. It becomes his nature to try to improve the lives of others and protect them from misfortune.

Danger Zone

Kesef Mishna, Hilchos Rotzeach 1:14

The *Yerushalmi* writes that the *Yerushalmi* concludes that one is even obligated to put himself into a possible danger [to save the life of another Jew]. It seems the reason would be since he is definitely in danger and the potential rescuer would only be in a potentially dangerous situation.

כסף משנה, הל' רוצח א:יד

וכתב הגהות מיימון לא תעמוד וכו' בירושלמי מסיק אפילו להכניס עצמו בספק סכנה חייב עלול. ונראה שהטעם מפני שהלה ודאי והוא ספק:

Mishnah Berurah, Siman 329:19

[It is a mitzvah to violate Shabbos to save someone in life threatening danger]; however, if there is danger to the rescuer, he is not obligated to save since his life comes before that of his friends; even if it is just a potentially dangerous situation, one is not obligated to possibly endanger himself despite his friend's certain danger. However, one must thoroughly evaluate the situation to see if there is truly any potential danger and should not be too exacting, as it says "one who is too exacting will come to experience the same situation."

משנה ברורה ס' שכט:יט

"כדי להצילם – ומכל מקום אם יש סכנה להמציל אינו מחויב דחיי קודם לחיי חבריו. ואפילו ספק סכנה נמי עדיף ספיקו דידיה מודאי דחברו. אולם צריך לשקול הדברים היטב אם יש בו ספק סכנה ולא לדקדק ביותר כאותה שאמרו המדקדק עצמו בכך בא לידי כך."

The Mitzvah expanded

Sifra 41:8

From where do we know that if you can testify to help someone that you are not allowed to be quiet (and not testify)? The Torah says, "Don't stand idly by the blood of your brother."

ספרא קדושים מא:ח

מנין שאם אתה יודע לו עדות שאין אתה רשאי לשתוק עליו? תלמוד לומר "לא תעמוד על דם רעך!"

Rambam, Hilchos Matnos Aniyim 8:10

One who ignores the opportunity to perform the mitzvah of redeeming captives violates ...the command of "Don't stand idly by" ...

רמב"ם הל' מתנות עניים ח:י

המעלים עיניו מפדיונו הרי זה עובר על לא תאמין את לבבך ולא תקפוץ את ירך ועל לא תעמוד על דם רעך ועל לא ירדנו בפרך לעיניך, ובטל מצות פתח תפתח את ירך לו, ומצות וחי אחיך עמך, ואהבת לרעך כמוך, והצל לקוחים למות והרבה דברים כאלו

Shelah, Torah Sh'bichtav, Parshas Kedoshim

If we are commanded to save a friend's body, certainly we are commanded to save their spiritual well-being. If we see a person violating a commandment through which he is losing his spiritual world, we must save him.

של"ה תורה שבכתב פ' קדושים

ואם נתחייבנו בהצלת הגוף כל שכן בהצלת הנפש שאם יראנו עובר עבירה שמאבד עולמו יצילהו.

Chofetz Chayim, Ma'amar Chizuk HaDas (#3)

It's obvious [this mitzvah] applies when one sees that a friend is very sick and out of tremendous confusion, he wants to eat foods that are fatal for him, certainly the onlooker is obligated to prevent him from this. So too, when we see people who out of confusion and concern over this-worldly matters forget the Torah and the mitzvos and end up doing things that will exclude them from their eternal life, we must certainly not be lazy in re-energizing them to keep the mitzvos.

Challenge

Your group must create a photo collage of how 7 different professions can fulfill this mitzvah.

1) Make a list of professions and how those professionals can fulfill this mitzvah (Ex: Fire fighter enters a burning building to save a baby). 2) Identify people with whom you can take a photo to represent those professionals and take a picture with them. (Ex: group picture with a firefighter) 3) Create a photo collage with all 7 "professionals." Extra points will be awarded for creativity and involving all group members.

Further reading

See Minchas Chinuch Mitzvah #237; Rambam Hilchos Rotzeach 4:11-12

The Pursuer

רודף

The obligation of self and other defense

Sefer HaChinuch #600-601

We are commanded to save a person being chased...in order to prevent [a tragedy], we must not take mercy on the pursuer; rather, we should kill him if there is no other way to save the one being chased.

ספר החינוך מצוה תר תרא

שנצטוונו להציל הנרדף מיד מי שירדפהו להורג...ועל זה באה המניעה עלינו שלא לחמול עליו אלא שנהרגהו על כל פנים אם אי אפשר לנו בשום צד להציל הנרדף אלא בנפשו.

Rambam Hilchos Rotzeach 1:10-11

[This law applies in cases when] one is chasing to kill someone or when one is chasing to violate an engaged woman or any of the forbidden relationships, but one running to violate Shabbos or worship idols, even though these are the foundations of Judaism, we do not kill him until he actually violates the crime and is brought to court.

רמב"ם הל' רועה א:י

אחד הרודף אחר חבירו להרגו או רודף אחר נערה מאורסה לאונסה...והוא הדין לשאר כל העריות...אבל מי שרדף לעשות מלאכה בשבת או לעבוד ע"ז, אע"פ שהשבת וע"ז עיקרי הדת אין ממיתין אותו עד שיעשה ויביאוהו לבית דין וידינוהו וימות.

How far does the right to self and other defense go?

Rambam Hilchos Rotzeach 1:13

Anyone who is able to save [the one being chased] by injuring the pursuer but did not try to injure, instead he went ahead and killed the pursuer, would be considered a murderer.

רמב"ם הל' רוצח א:יג

כל היכול להציל באבר מאיבריו ולא טרח בכך אלא הציל בנפשו של רודף והרגו הרי זה שופך דמים וחייב מיתה אבל אין בית דין ממיתין אותו.

Minchas Chinuch #600:2

Ideally one should give a warning to the pursuer, but if one is unable to give the warning, the pursuer can still be killed...however, the one being chased does not have to try to give a warning.

מנחת חינוך תר:ב

לכתחלה צריך להתרות להרודף. עיין 'במלגל' פ"ח מהל' 'חובל שכתב דוקא אחר שבא להציל צריך להתרות לרודף אבל הנרדף עצמו אין צריך להתרות בו כלל לע"ש.

Minchas Chinuch #600:6

Where the rescuer is trying to perform the mitzvah of rescuing and the pursuer preemptively kills the rescuer, the pursuer can be given the death penalty. Since the rescuer was trying to do a mitzvah, the rescuer would not be considered a pursuer of the pursuer.

מנחת חינוך תר:ו

ועיין עוד שכתב היכי דהוא מצוה כגון שהרודף הרג את המציל נהרג עליו כיון דעל המציל מצוה לרודפו לא הוי רודף כלל לע"ש.

Further Reading

See Minchas Chinuch #237, 296, 600; Rambam Hilchos Rotzeach 1:6-16; and Gemara Sanhedrin Perek 8.

Abortion

Mishnah Ohalos 7:6

When a woman is having great difficulty during childbirth [and we suspect that she might die from the childbirth], we cut up the fetus in her womb and remove it piece by piece, since her life takes precedence over the life of the fetus. Once the majority [of the head] has come out, we don't harm the child because we do not push off one life for another.

משנה אהלות ז:ו

האשה שהיא מקשה לילד מחתכין את הולד במעיה ומוציאין אותו אברים אברים מפני שחייה קודמין לחייו יצא רובו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש:

Rashi Sanhedrin 72b

As long as [the fetus] has not come out into the world, it is not considered a “nefesh” (full-fledged life), and one is allowed to kill it to save the mother’s life, but once it’s head has come out it is considered born, and we cannot kill the baby to save the mother.

רש"י סנהדרין עב:

דכל זמן שלא יצא לאויר העולם לאו נפש הוא וניתן להורגו ולהציל את אמו, אבל יצא ראשו אין נוגעים בו להורגו, דהוה ליה כילוד ואין דוחין נפש מפני נפש.

Rambam Hilchos Rotzeach 1:9

It is a mitzvah not to take mercy on the pursuer; therefore, our Sages instructed us in a case of a woman whose life is in danger from childbirth, it is permissible to cut up the fetus either by hand or with medicine since [the fetus] is like a pursuer to kill the mother.

רמב"ם הל' רוצח א:ט

הרי זו מצות לא תעשה שלא לחוס על נפש הרודף. לפיכך הורו חכמים שהעובר שהיא מקשה לילד מותר לחתוך העובר במיעיה בין בסם בין ביד מפני שהוא כרודף אחריה להורגה, ואם משהוציא ראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש וזהו טבעו של עולם.

Igros Moshe, Choshen Mispat II, #69

I was shocked to see a letter from a great sage in Israel who allowed the abortion of a fetus older than three months when doctors’ test said that it had Tay-Sachs disease...It is obvious and clear, as I have written, based on our Sages and experts in Jewish law that is prohibited as a violation of murder to abort any fetus- whether it is healthy or whether it is known to have Tay-Sachs, it is forbidden.

אגרות משה, ח"מ (ב) ס' ע"ט

נשתוממתי בראותי תשובה מחכם אחד בא"י הנכתב למנהל בית החולים שערי צדק המתיר הולדות של"י בחינות הרופאים כשהוא עובר יותר מג' חדשים שהעובר הוא במחלת ת"י סקס להפילו...וברור ופשוט כדכתבת הלכה הברורה ע"פ רבותינו הראשונים המפרשים והפוסקים ממש שאסור בדין רציחה ממש כל עובר בין כשר בין ממזר בין סתם עוברים ובין הידועים לחולי ת"י סקס שכולן אסורין מדינא ממש.

Q

So you think you're that smart??

REVIEW THE SOURCES AND DISCUSS THE ANSWERS TO THE FOLLOWING QUESTIONS.

1. How is the Jewish concept of self-defense different than the secular concept?
2. What is the difference between Rashi's explanation of the Mishnah in Ohalos and the Rambam's explanation?
3. What difficulty in this quote from the Rambam do you think is discussed at length by many commentators?

Further Reading

See Minchas Chinuch 296:6; Igros Moshe Choshen Mishpat II, #69; Encyclopedia of Jewish Medical Ethics pp. 1-29.

Rebuke

תוכחה

Discussion

The Talmud (Bava Basra 60a-60b) tells the story of a man who came to Rabbi Yannai and said that people had complained to him about his tree branches which extended over the street and demanded that he cut them down. The man asked the great sage if he was obligated to remove the branches. Rabbi Yannai told the man to return the next day for an answer. That night Rabbi Yannai asked one of his servants to cut back the branches of one of Rabbi Yannai's trees which also hung over the street. The following day when the man returned, Rabbi Yannai told him that he must trim his trees.

Why do you think he asked the man to come back the next day?

The Gemara concludes this story with a quote, "Beautify yourself and then beautify others." What do you think this means?

What is this mitzvah?

Vayikra 19:17

Don't hate your brother in your heart; you must surely rebuke him; and don't carry a sin because of him.

ויקרא יט:יז

לֹא־תִשְׂנֵא אֶת־אָחִיךָ בְּלִבְךָ הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חַטָּא:

A person must give תוכחה, rebuke or reproof, to one who sins in order to bring him to do תשובה (repentance). This mitzvah also obligates a person who has been wronged by someone else to tell that person that he feels wronged and to ask for an explanation.

Why do I have to get involved with other people's business?

Kli Yakar Vayikra 19:17

Since it says "don't carry a sin because of him," it implies that if you don't rebuke him then you will get "credit" for his sin. This is because Jews are guarantors for one another, and when one signs as a guarantor on a loan and sees the borrower throwing money away, he will definitely rebuke him out of fear of having to guarantee the loan...This is the extent to which we are responsible for one another that when one has the opportunity to protest or influence and he does not, he is held responsible. There is a parable to illustrate this further: a man is digging a hole under his seat on a boat. All the people on the boat begin to yell at him, to which he responds, "I'm just digging underneath my seat!" Then the people respond, "Yes, but when water starts leaking onto the boat, the whole boat will sink."

כלי יקר ויקרא יט:יז

ולפי שנאמר ולא תשא עליו חטא מכלל שאם לא תוכיחו אז יהיה חטאו נשוא עליך וזה לפי שכל ישראל ערבים זה בעד זה, והמלוה לחבירו ונותן לו ערב בזמן שהערב רואה שהלוה מפור ממונו הוא מוכיחו מיראת הערבות פן יצטרך לשלם בעבורו, כך הערבות של כל ישראל גורם התוכחה ואם אינו מקבלה אזי נקי הוא ממנו כי אין שורת הדין נותן שיסבול אחד בעד חבירו שאינו ברשותו, אך בדבר זה לבד נעשו ישראל ערבים שבזמן שיש בידו למחות ואינו מוחה אז דין הוא שיתפס בעבורו וישא עליו חטאו אם לא יוכיחו. משל משלו בזה במי שקודח בספינה תחתיו צעקו עליו כל אנשי הספינה מה זו אתה עושה, השיב להם הלא תחתני אני קודח אמרו לו אם יכנסו המים תחתך אז תטבע הספינה מכל וכל.

It's what makes the best of friends

Pirke Avos 2:13, Rav Ovadyah M'Bartenura

[Rabbi Yochanan said to his students] "Go out and see what is the proper path to which one should cling...a good friend... because he corrects (rebukes) him when he sees him do something improper.

פרקי אבות ב:יג פירוש ר'עב

אמר להם צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם... רבי יהושע אומר חבר טוב... שמוכיחו כשרואה אותו עושה דבר שאינו הגון:

Kli Yakar Vayikra 19:17

When love is the pre-eminent feeling among people (Jews), everyone will want the best for his friend; therefore, he will rebuke him, so he does not make a mistake.

כלי יקר ויקרא יט:יז

כי בזמן שהאהבה מצויה בישראל כל אחד בטובתו של חברו חפץ ועל כן הוא מוכיחו שלא יכשל בעבירה.

Being on the other end: Accepting rebuke

Mishlei (Proverbs) 9:8

Do not rebuke a scorner lest he hate you; rebuke a wise man and he will love you.

משלי ט:ח

אל־תוכח לַץ פֶּן־ישְׁנֹאֶךָ הוֹכַח לְחָכָם וַיֵּאֱהָבֶךָ:

Rabbi Simcha Zissel Broide (Alter from Kelm)

Why is accepting rebuke so important? Because a person likes to think well of himself, so he does not easily see where he is wrong. Rebuke opens a person's eyes to his faults and wrongdoings. He can then try to improve himself and change for the better. If a person is wise, he will be thankful to the person who gives him rebuke, as the verse in Mishlei (Proverbs) says, "הוכח לחכם ויאהבך" (rebuke a wise man and he will love you). A wise person recognizes the value of rebuke, no matter how unpleasant it may be. He views the person giving him rebuke the same way a patient views a doctor who is performing surgery on him in order to cure a terrible disease. The patient knows that while the surgery may be difficult and painful, the disease would be far worse, for it endangers his entire life. Just as the patient sincerely thanks the doctor, so too should a person feel gratitude toward someone who gives him rebuke.

Challenge

You have just learned about the obligation of giving תוכחה (rebuke). You learned about why it is important for Jews to care about each other, how rebuke can bring people closer together, and the importance of accepting rebuke. Your group must make an audio recording of a situation in which the ideas you have learned are correctly put into play. Extra points will be awarded for creativity and involving all group members.

Part III: Embarrassing Others

הלבנת פני חברו

Vayikra 19:17

Don't hate your brother in your heart; you must surely rebuke him; and don't carry a sin because of him.

ויקרא יט:יז

לֹא־תִשְׂנֵא אֶת־אָחִיךָ בְּלִבְךָ הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חַטָּא:

Rashi Vayikra 19:17

"Don't carry a sin because of him"- this refers to not embarrassing him publically.

רשי ויקרא יט:יז

ולא תשא עליו חטא - לא תלבין את פניו ברבים.

How bad is it really?

Bava Metzia 58b

It was taught that anyone who embarrasses another person is as if they have spilled their blood.

בבא מציעא נח:

כל המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים.

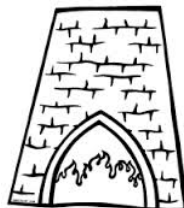
Midrash Eliyahu 7

In a certain way, embarrassing a person is even worse than murdering him. When a person is murdered, he dies only once. But when a person is humiliated, the blood will drain from his face over and over again, because he will relive his moment of embarrassment every time he meets one of the people who was there when he was shamed.

Sichos Mussar, p. 382

The Talmud says (Bava Metzia 59a, Sotah 10b, Kesubos 67a, Berachos 43b) that "It is more comfortable for a person to jump into a fiery furnace than to embarrass another person publically." The Talmud does **not** say one is "obligated" (חייב); rather, it says that it is "more comfortable" (נוח).

שיחות מוסר עמוד שפב

אמרו חז"ל (צ"מ נט.) "נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים! והנה לא אמרו "חייב אדם להפיל עצמו אלא "נוח לו לאדם!"

Pirke Avos 3:15

Rabbi Elazar HaModai says...one who publically embarrasses his friend...even if he knows lots of Torah and did great things, still has no share in the World to Come.

פרקי אבות ג:טו (יא)

רבי אלעזר המודעי אומר...והמלבין פני חברו ברבים...אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא.

Pnei Yehoshua, Bava Metzia 58b

“All who go down to Gehinnom will eventually come out except three types of people...one who embarrasses his friend in public...” When embarrassing others the offender must feel that his victim is not created in the Image of G-d, for otherwise he wouldn't dare violate the honor of his friend which is like disgracing G-d in whose Image he was created. Therefore, Hashem reciprocates measure for measure [since the offender is denying the idea that the soul of his victim is Divine and eternal] now the offender's soul [will be treated the same way] and is destroyed in the fires of Gehinnom.

פני יהושע בבא מציעא נח:

“כל היורדין לגיהנם עולים חוץ משלשה שיורדין ואין עולים...המלבין פני חברו ברבים!!” בחטא זה דמלבין כיון דלפי דעתו סובר שלא נברא האדם בצלם אלהים דאל”כ לא הוי מחציף נפשיה כולי האי להלבין פני חברו שהוא בכלל דבר ה' בזה כמ”ש התוי”ט לכך דנו הקב”ה מדה כנגד מדה שנשמתו נשרפת באש של גיהנם.

Throughout this packet we have seen that the Torah's command, “Don't murder” serves as the heading for many different mitzvos. In this way, this הרבד is the entry in the “Tablets of Content” for all mitzvos related to harming, ending, or preserving life.